

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 1Cdo/173/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5809201130
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Vladik
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5809201130.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: ŽIAREC, poľnohospodárske družstvo, so sídlom Tvrdošín, zastúpeného Mgr. Igorom Paliderom, advokátom v Klinci II č. 215/29, Zubrohlava, proti žalovanému: Urbárski spolumajitelia, pozemkové spoločenstvo, so sídlom Trojičné námestie 185/2, Tvrdošín, zastúpenému JUDr. Jánom Vajdom, advokátom v Námestove, Hviezdoslavovo námestie 201, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 6C/27/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. apríla 2019 sp. zn. 6Co/134/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému priznáva náhradu trov dovolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. apríla 2017 č.k. 6C/27/2009-949 zamietol žalobu a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v plnej výške určenej v samostatnom uznesení po právoplatnosti vo veci samej.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 24. apríla 2019 sp. zn. 6Co/134/2017 potvrdil rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 6C/27/2009-949 z 13. apríla 2017. Rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplynulo, že súd prvej inštancie v poradí tretím rozsudkom v prejednávanej spore dostatočným spôsobom sa riadil ustanovením § 220 CSP, keď z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, čoho sa žalobca domáhal a aké skutočnosti tvrdil, aké označil dôkazy, uviedol ktorého dôkazy boli vykonané a z ktorých pri svojom rozhodnutí vychádzal. Poukázal na právnu úpravu, v zmysle ktorej pri kreovaní právneho záveru o zamietnutí žaloby vychádzal. Rozhodol o celom uplatnenom nároku a odôvodnenie jeho rozhodnutia korešponduje s výrokovou časťou napadnutého rozsudku. Keďže odvolací súd zistil, že odvolanie žalobcu nemalo opodstatnenie a neboli zistené ani nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré prihliadol z úradnej povinnosti. Potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku I. ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP, a rovnako aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania (výrok II.). Súd prvej inštancie správnym postupom podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP na základe úspechu strán v spore ustálil rozsah nároku na náhradu trov konania. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Jeho prípustnosť odôvodnil v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP namietal, že rozhodnutia súdu sú nepreskúmateľné, nezákonné, prekvapivé, nedostatočne odôvodnené. Namietal takisto absenciu vysporiadania sa s odvolacími námietkami. Namietal, že sudy nevzali do úvahy skutočnosti všeobecne známe z jeho činnosti, a to

že žalobca vždy vystupuje ako povinný ohľadne reštitučných nárokov členov žalovaného. Tvrdil, že listinné dôkazy preukazovali splnenie podmienky aktívnej vecnej legitímácie. Konajúcim súdom vyčítal, že opomenuli závery najvyššieho súdu vyjadrené v rozhodnutí 5 SŽ-o-KS 48/2006 a namietať absenciu kompletného spisového materiálu. Poukázal na obranu žalovaného, ktorý sa obmedzil v celom konaní len na sponchybnosť skutočností tvrdných žalobcom. Tvrdenia žalovaného považoval dovolateľ za nekonkrétne a účelové, pričom žalovaný nepredložil žiaden dôkaz o zákonnosti jeho nadobúdacieho titulu. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP namietať nesprávne právne posúdenie otázky aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby a uviedol dovolaciemu súdu otázku v znení: „Splňa povinná osoba (§ 6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 229/1991 Zb.) podmienku aktívnej vecnej legitímácie na podanie určovacej žaloby podľa ustanovenia § 137 písm. c/ CSP na určenie vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré prešli do jej vlastníctva podľa zákona č. 81/1949 Zb. SNR - § 1 a § 2 písm. a/ - spoločné nehnuteľnosti bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov, ktoré upravuje zákon čl. X/1913 ?

4. Žalovaný k dovolaniu žalobcu navrhol, aby dovolací súd odmietol dovolanie žalobcu. Žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) a naň oprávnenou osobou (§ 424 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

8. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (9Cdo/170/2020). Dovolací súd preto cez prizmu v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k dovolateľkou namietať procesnej vade (vade zmätočnosti).

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

10. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Žalobca preto neopodstatnene namietať existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

11. Dovolateľ v podanom dovolaní namietať v zmysle § 420 písm. f/ CSP aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (v posúdení otázky nalievavého právneho záujmu a aktívnej vecnej legitímácie). Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

12. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je v tejto časti podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto dovolanie v tejto časti ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

13. Pokiaľ ide o dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolací súd vzhľadom na formuláciu vymedzenej právnej otázky žalobcom dospel k záveru, že v dovolaní nastolenej otázky absentuje také vymedzenie právnej otázky, od vyriešenia ktorej reálne záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Podľa názoru odvolacieho súdu dovolateľom nastolená právna otázka nie je v prejednávanej spore z hľadiska § 421 ods. 1 CSP relevantná, pretože od nej nezáviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca pred súdom prvej inštancie relevantným spôsobom nepreukázal, že je aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. Vyriešenie (posúdenie) právnej otázky aktívnej vecnej legitimácie možno považovať za jediný a postačujúci dôvod, na základe ktorého dospeli oba sudy nižšej inštancie k záveru o zamietnutí žaloby. Otázku položenú dovolateľom sudy nižšej inštancie neriešili, nakoľko to nebolo ani potrebné pre rozhodnutie veci. V dovolaní žalobcom namietané právne posúdenie týkajúce sa vyriešenia ním vymedzenej právnej otázky, by mohlo mať znaky relevantné v zmysle ustanovenia § 421 ods.1 písm. b/ CSP iba vtedy, ak by výsledok riešenia tejto otázky (posúdenia a vyhodnotenia) predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý bolo v spore rozhodnuté v jeho neprospech. So zreteľom na uvedené preto dovolací súd dospel k záveru o neprípustnosti dovolania žalobcu.

14. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobcu v časti, v ktorej namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

15. Výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.